

คำแนะนำการเรียนชุดวิชา 55303 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาการแพทย์

เรียน นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 55303 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาการแพทย์

ชุดวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาการแพทย์ เป็นวิชาที่มีเนื้อหาทางทฤษฎีที่ค่อนข้างยาก มีความหลากหลายและรายละเอียดของเนื้อหา ด้านความเชื่อและภูมิปัญญาการดูแลสุขภาพทั้งของประเทศไทยในภาคต่าง ๆ และของต่างประเทศ การศึกษาชุดวิชานี้ นักศึกษาจึงอาจประสบปัญหาในการทำความเข้าใจ โดยเฉพาะนักศึกษาหลักสูตรแพทย์แผนไทย บางคนที่ยังไม่มีพื้นฐานเนื้อหาของชุดวิชานี้ ซึ่งต่างกับชุดวิชาอื่น ๆ ด้านแพทย์แผนไทยที่นักศึกษามีความรู้เดิมอยู่มากทำให้สามารถสอบผ่านได้โดยไม่ยาก คำแนะนำการศึกษาชุดวิชานี้ จะเป็นแนวทางให้นักศึกษาใช้ประกอบการศึกษาชุดวิชานี้และทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

1. ลักษณะของเนื้อหาชุดวิชา ชุดวิชานี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 หน่วยที่ 1 2 และ 12 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการของสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา ควรทำความเข้าใจถึงความแตกต่าง และความเชื่อมโยงกัน พร้อมทั้งวิเคราะห์แยกแยะแนวคิดต่าง ๆ ให้ได้ว่ามีองค์ประกอบและหลักการสำคัญอะไร รวมทั้งการประยุกต์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยากับการแพทย์แผนไทย

กลุ่มที่ 2 หน่วยที่ 3 4 และ 5 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ แบบแผนพฤติกรรมที่มีผลต่อสุขภาพและการใช้บริการสุขภาพ ซึ่งต้องทำความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าว และนำมาใช้อธิบายพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของคนไทย

กลุ่มที่ 3 หน่วยที่ 6-11 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการแพทย์ทางเลือก ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านทั้งนานาชาติและของไทย ซึ่งต้องทำความเข้าใจความหมาย ความเชื่อ และหลักการของการแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านนานาชาติและของไทย พร้อมทั้งแหล่งกำเนิดของการแพทย์เหล่านั้น การจัดกลุ่มของการแพทย์ทางเลือกชนิดต่างๆ รวมถึงการสืบทอด ถ่ายทอด ส่งเสริมและการอนุรักษ์ภูมิปัญญาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

กลุ่มที่ 4 หน่วย 13-15 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน 4 ภาคของไทย ซึ่งมีทั้งความเป็นมา ความเชื่อ พิธีกรรมและวิธีการต่าง ๆ ในการดูแลสุขภาพ ซึ่งต้องอ่านและทำความเข้าใจ

2. วิธีการศึกษาชุดวิชา

2.1 ทำแบบประเมินผลก่อนเรียนในรูปแบบฝึกปฏิบัติประจำชุดวิชา ซึ่งนักศึกษาต้องอ่านแผนหน่วยและแผนตอนอย่างละเอียดทั้งแนวคิดและวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบเนื้อหาโดยรวม แล้วจึงเริ่มศึกษาเนื้อหาในหน่วยการสอนแต่ละเรื่อง โดยละเอียด และฝึกทำกิจกรรมท้ายเรื่องทุกเรื่อง

หลังจากอ่านเนื้อหาครบทุกเรื่องในหน่วยแล้ว ต้องทำแบบประเมินผลหลังเรียนเพื่อทดสอบว่า เข้าใจเนื้อหาทั้งหน่วยหรือไม่ หากคะแนนจากการทำแบบประเมินผลหลังเรียนยังไม่ดี มีบางข้อผิด นักศึกษาต้องกลับไปอ่านเนื้อหาส่วนนั้นอีกครั้ง เพื่อแก้ไขและเพิ่มเติมความเข้าใจในเรื่องนั้นให้มากยิ่งขึ้น

2.2 ศึกษาวิธีดีประกอบชุดวิชา 4 รายการ จำนวน 2 แผ่น ซึ่งเน้นในเนื้อหาหน่วยที่ 13-15 ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้านไทย 4 ภาค เนื่องจากการเห็นภาพการพูดคุยของหมอพื้นบ้าน วิธีการดูแลสุขภาพและพิธีกรรมต่างๆ จะช่วยให้นักศึกษาที่ไม่ใช่คนในท้องถิ่นดังกล่าวเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งคณะกรรมการบริหารชุดวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานหวังว่า วิธีดีคงจะช่วยเติมเต็มความรู้ให้นักศึกษาเพื่อใช้ในการเตรียมตัวสอบชุดวิชานี้ได้เป็นอย่างดี นักศึกษาที่สนใจสามารถสั่งซื้อวิธีดีได้ที่ฝ่ายเผยแพร่และจัดจำหน่าย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โทร 02-5047670-71

3. การเตรียมตัวสอบ เนื่องจากชุดวิชามีรายละเอียดเนื้อหาหลากหลาย นักศึกษาจะต้องอ่านทุกหน่วย และอาจใช้วิธีการทำโน้ตย่อช่วยให้อ่านได้ดีขึ้น นอกจากนี้ควรทบทวนเนื้อหาในแต่ละหน่วย จนให้แน่ใจว่ามีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหา สามารถตอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ เพื่อที่ในเวลาสอบจะสามารถจำแนก และวิเคราะห์ตัวเลือกต่าง ๆ ได้ว่า ตัวเลือกใดถูกต้องที่สุด หรือตัวเลือกใดที่เป็นตัวลวง

หากนักศึกษาพยายามทำตามแนวทางในการศึกษาชุดวิชาดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการบริหารชุดวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาการแพทย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นักศึกษาจะสามารถสอบผ่านชุดวิชานี้ไปได้โดยไม่ยากนัก

รองศาสตราจารย์ ดร. นิตยา เพ็ญศิริรักษา

ประธานคณะกรรมการบริหารชุด

วิชา

55303 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาการแพทย์